

5.6.2023

SUP0 542/01.04.01.00/2023

Eduskunnan Ulkoasiainvaliokunta

Eduskunnan Ulkoasiainvaliokunnan pyyntö 29.5.2023 kirjallisesta asiantuntijalausunnosta hallituksen esitykseen 4/2023 vp

Suojelupoliisin asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä 4/2023 vp

Ulkoasianvaliokunta on pyytänyt Suojelupoliisin lausuntoa hallituksen esityksestä, jossa käsitellään Suomen ja Pohjois-Atlantin liiton välistä tietoturvallisuusopimusta. Lausuntonaan Suojelupoliisi toteaa kunnioittavasti seuraavaa.

Suojelupoliisi toimii kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain (588/2004, 4§) mukaan Ulkoministeriöön sijoitetun NSA-yksikön asiantuntijana henkilöstö-, yritys- ja toimitilaturvallisuutta koskeissa asioissa. Suojelupoliisin on myös ollut lausunnon kohteena olevaan hallituksen esityksen valmistelutyöryhmän jäsen.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi tietoturvallisuudesta Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen ja turvallisuussäännöt sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen ja turvallisuussääntöjen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Esityksessä ehdotetaan myös, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että Suomi irtisanoo Suomen ja Pohjois-Atlantin liiton kesken vaihdettavan turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi tehdyn hallinnollisen järjestelyn ja Pohjois-Atlantin liiton kanssa tehdyn tietoturvallisuusopimuksen.

Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehty tietoturvallisuusopimus on osa Pohjois-Atlantin liiton (Nato) oikeudellisesti sitovaa sopimuskehikkoa, johon Pohjois-Atlantin sopimukseen liittyvien uusien jäsenmaiden edellytetään sitoutuvan. Sopimus sisältää Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä sovellettavat määräykset turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja turvaamisesta.

Suojelupoliisi huolehtii vastavuoroisesta suojaamisesta ja turvaamisesta muun muassa vastaamalla Suomessa tehtävien henkilöturvallisuusselvitysten ja yritysturvallisuusselvitysten laadinnasta. Nämä selvitykset ovat perusteena kansallisen turvallisuusviranomaisen myöntämille henkilö- (Personnel Security Clearance, PSC) ja yritysturvallisuusselvitystodistuksille (Facility Security Clearance, FSC), jotka ovat keskeinen osa Naton turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista, Naton tietojen käsittelyä ja edelleen Nato-jäsenyyttä. Tämän lisäksi Suojelupoliisin tehtävänä on ohjata ja neuvoa Naton vastavuoroiseen suojaamiseen ja turvaamiseen liittyen suomalaisia

organisaatioita niiden toimitilaturvallisuudessa sisältäen laittoman teknisen tiedustelun vastatoimenpiteisiin liittyvän kokonaisuuden.

Suojelupoliisi haluaakin korostaa hallituksen esityksessä mainittuja vaikutuksia viranomaisille ja elinkeinoelämälle. Esityksen mukaan viranomaisten tulee arvioida ja tarvittavilta osin lisätä Naton turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevia resursseja. Tämä koskee nimenomaisesti muun muassa henkilöturvallisuusselvityksiä, toimitilaturvallisuutta ja yritysturvallisuutta, jotka ovat voimassaolevan turvallisuusselvityslain (726/2014, 9§) mukaan ensisijaisesti Suojelupoliisin vastuulla. Elinkeinoelämän osalta tietoturvaluussopimus edistää ulkomaankauppaa ja antaa suomalaisille yrityksille mahdollisuuden tulla valituksi Naton järjestämään tai muutoin organisoimaan hankkeeseen taikka toisessa valtiossa järjestettävään hankintakilpailuun, joka edellyttää Naton turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyä.

Suojelupoliisi pitää hallituksen esitystä hyvin valmisteltuna ja tietoturvaluussopimusta erittäin tärkeänä sekä sopimuksen velvoitteiden toimeenpanoon liittyvien toimivaltaisten viranomaisten että elinkeinoelämän kannalta.

ylitarkastaja

Ville Jääskeläinen

Liitteet	-
Jakelu	Eduskunnan Ulkoasiainvaliokunta
Tiedoksi	-